

ТАРМЛАДН

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

Број 7.

У Новом Саду, 1. августа 1907.

Год. I.

(Види опис слике на другој страни).

МЕЂУ ЉУДОЖДЕРИМА.*Дау-Мау:*

Овамо тога патријарха
 праведну пресуду
 изрећу над њим;
 А ти Јау-кау ве
 оштри нож међу тим.

Јау кау вау (оштри свој историјски целатеки нож):

Видиш на земљи
 те људске кости,
 И тога поједосмо
 ми дивљи, прости.
 Реће се природном смрћу
 Да си умр'о ти —
 И ако смо у ствари
 појели те ми!

Автономним „усређитељима“.

Ал сте дигли прашину
 Да с помогне раја,
 А у ствари тражите
 Масних залогаја.

Отпочесте лагати,
 Опет, народ, с' даљем,
 Ал канда ће народ, вас
 Све по глави — маљем.

СТАРМЛАДИ.**Некима.**

Не зидајте куле у ваздуху
 Јер том време није —
 Фантазија не држи народе
 Већ их руши, бије.

Већ гледајте, да народу *данас*
 Пружите помоћи;
 Па кад буде, силан, сретан, снажан,
 Све ће **само доћи!**

*Јулије.***† ГЕОРГИЈЕ БРАНКОВИЋ,
патријарх.***(Новинарски извештаји).*

Смрт патријархова.

»Застава«: Држите га! „Патријарх
 се отровао!“

»Новосадске Новине«: „У извесном
 уском радикалском кругу *пала је мисао,*
 да се отрује патријарх *Георгије Бранковић.*
 Тачно знамо и разговор, какав се водио.

»Српска Мисао«: *Од шта је патријарх умро?* „Рецимо усљед назеба или ма каквог артифицијелног узрока, на пр.: греботине, или какве трауме, инфламације старих рана, које су постале перикулосним, пробиле редом локалне реакције. Опћени-ти процес, дифусан ротлауф. Екстремите-ти, ирегуларно, изостајуће бије у мину-ту 140, субнормална прострација, минимум, коматезно стање, поткожног ткања и жила ноге, тромбоза, одводнице вене, зараза целе крви, слабост срца и плућа, малак-салост и смрт!“

»Народни Гласник«: — Дошао му је суђен дан.

»Стармлади«: Умро је за љубав Габору Пишпеку а за иват Јаши Томићу.

У Новом Саду.

Свет: Радикали отровали патријарха!
Радикали: Патријарх се отровао. — Сва звона звоне — изузимајући на чивутској цркви, која се баш сада зида, те звона још нису подигнута, — али су за то Чивути преко свога израиљског заступни-ка Јожике Мајера ипак достојно оклепе-тали патријарха у „Хатареру“. Пошто велико звоно, које звони: „дефранданти“, из пијетета према покојнику нису хтели ра-дикали да звони, то су обесили Саву Кле-петушу на козје ноге пред уредништвом „Заставе“. Свуда се вију црни барјаци, а само над једном кућом вије се црвена, као да је у крв умочена „Застава“.

На новосадској станици.

На новосадској станици силан свет. Све је обучено у црно одело, изузимајући заставашке *шелегенције* и Јожике Мајера, који је дошао са уштором у кочишском

оделу — управо гаћама, на којима је дивно ишарана била стопала, од прилике у формату цицеле архимандрита Видицког. И „туђе панталоне“ су дошле у гаћама — из разлога што су случајно туђе панталоне црне. Један *грдан*, велик *мајмун* био је обучен у *црвеним панталонама*.

Управа угарске железнице на заузимање Јаше Томића, који је са њоме у пријатељском „одношају“, била је наредила екстра-воз, али неко је морао денунцирати из Новог Сада, да тај воз није, као што је јављено, за избор радикалног посланика на угарски сабор, већ да је за пренос света на патријархов погреб — те је свет остао без екстра-воза.

Чекање.

Свет је ушао у воз који је имао места, а који нису имали места ни у првој, па ни другој ни трећој класи, ти су дошли у вагоне за разну робу. Коста Брадаровић и Јожика Мајер су доспели чак у вагон за марву, а некоји радикали који су иначе изгледали као да су ђумур вадили — доспели су у вагон с ђумуром. Дра Соса су привезали уларем за последњи вагон. Воз је дужи чекао на станици. На послетку ће неки нестрпељив и пргав господин рећи: »Ма што не крећемо? Ког ђавола чекамо?“ — На Јашу Томића! — одврати му неко.

На послетку је и *Оон* стигао. Воз је још причекао, док је Момчило Тапавица ишопео Јашу и док се др. Сос „ишетао“ — и онда је кренуо.

Нема места.

У вагонима нема места. Многи седе једно другом у крилу. Капелану Мушицком седи двојица у крило. И ако је доста „запарно“, њему ни брига. Цупка их на коленима. Радикалци су изван свог обичаја чепали час једне час друге, а неким се поцели на главу... т. ј. на полицу за багаж. Кондуктер је до душе протествовао — а они веле: „а ми, а багаж, то је све једно! И пошто се заиста испоставило, да је једно исто... оставља их »на вешала“, што рекао др. Свињарев. Јаков је испрва по свом обичају стајао

на две платформе, а после и није пријатно, у затвореном седети, јер ако ћемо нашто, па и доста је „седео“ у затвореном, пет година.

Еле кад је Јаков затражио од кондуктера место, овај се осврћао, осврћао, па кад је видео, да је све попуњено, рећи ће: жао ми је, али је све заузето!

Није истина! дрекну неко. *Оон* мора имати своје место. И за тим скочи на ноге, одведе Јакова до једног засебног одељења, на ком је збиља била прикачена Јаковљева визиткарта и рече: изволите! — Видите, да ваш кабинет није заузет. И тако стрпаше Јакова у његову собицу. С поља се лепо могла читати његово име: **ОО** (н).

Дотични услужни господин је био самосталац.

Пред патријарховим дворем.

Силян свет. „Застава“ погодила — управо овог пута није слагала. Све сами „текијашки“.

На портанским вратима, која воде у цркву, нема повереника, њега замењује нека грдна ђускија у жандарској униформи. »Фукара«, што рекла »Застава«, нагрнула унутра. Сви дижу беле карте у вис, само један новинар црвену.

— Молим, пуштајте ме унутра, ја сам главни школски референт.

— Кад сте референт, а Ви реферишите сутра. Нема данас ништа од реферисања.

— Али молим, ја имам говор да држим у цркви.

После дуже препирке, долази повереник полиције.

— Молим, господине!

— Извол'те, извол'те!

Жандарм се чеше по глави, и мрмља: »Е, тај ми се увукао, али неће више ни један.

— Ја сам професор срп. новосадске гимназије Милић.

— Чудна ми купус! — Српска новосадска гимназија. Не пуштам ни Гецу Дунђерског.

У том долази Гедсон Дунђерски. Хоће унутра.

— Ехе, стој, куда си наврло, ти брадоња.

— Ја сам Геден Дунђерски!

— Овде сам ја Дунђерски. Натраг!

— Ја сам др. Трива Кровић из Сомбора.

— А Трива а крива — Ђорава ти страна и капа ти на криво, не пуштам унутра, па мир Бог!

— Ја сам изасланик!

— А да шта сам ја овде, који сам враг ја? — Не пушта га.

— Молим, ја сам учитељица из Новог Сада. Заступам женску школу.

— Е, учитељица. Да си ти учитељица, не би се ти обукла као додола — и ти би дошла с попом. Учитељице обично иду с попом. У место кундаком у груди — из обзира на спрам женског пола употребљује руку — и одгура је.

— Ја сам новинар.

— Кад си новинар, а ти иди кући па пиши новине. Шта овде тражиш?

— Молим, феишпан мој добра барат. Ја сам Јожика Мајер.

— Е, баш ми је драго. Баш тебе смо чекали одавно. На тебе имам и иначе пик. Ти ћеш ми за све платити. Совро, терај овог безобразног Чивута одавде.

Совра једном руком га хвата остраг за јаку а ногом га цака — и одлази с њиме.

Чива се дере: хер Томич!

Долази један поп с једним човеком, који носи кутију.

— Е, хајд улази! Гура га остраг у леђа ради бржег уласка, у исти мах прилази човек с кутијом.

— Шта је то?

— Поповска одежа. Ја сам председник!

Гурне га. „Марш натраг! Овамо ту кутију!“ — зграби му кутију из руку и хитне за попом, ког случајно кутија погоди у главу и свали му клопош, који свет изгази а поп ухвати над главом кутију и улази у цркву са кутијом на глави — у место шешира.

У цркви.

Силян свет. Све сами текијаша, што рекла „Застава“. Нит мање радикала нит више цапања.

Поп Дамјан у *масној* и поцепаној мантији, која се ваљда поцепала на гробљу — и само се за гробље употребљује — препире се с неким другим поп Чудом, ко ће бити патријарх, и он вели да Јаша каже да ће бити Пишпек Габор патријарх, а поп Чудо вели: Шевић ће бити. Гробљар вели: неће Шевић.

— А зашто да неће, кад хоће?

— Због „оно“!

— Како „због оно?“ Је ли он радикалац?

— Јесте!

— Па зар ниси неки дан видео пример. Још сам му је он честитао, што се тако чврсто држао.

У један мах сви се надвирују. Шта је... пита је?

Јаша Сомић се покајао и прилази патријарху и тражи својом благословеном левицом патријархову десницу да је целива. У исти мах, кад се први пут у животу прекрстио и сагнуо да целива десницу, патријарх се преврне у сандуку... но Сомић га је ипак целивао. Пошто је Габору Пишпеку позлило и Мирон се препоручио у подужем говору за патријарха, то је Вучковић изгрдио патријарха и држао славопој радикалима — опело је довршено било и кренуло се уз радикалску банду и „тоденмарш“ који је компоновао чувени свирач Јаков Сомић. Можемо рећи да њега и његову банду слушати свирати, човек се у тој рећи псефијој сезони — просто топи од милине. Крњи сабор је био у свом крњем и поцепаном оделу особити предмет пажње, чак су изасланици Њ. Величанства нашег краља и краља Петра од усхићења на ту крњу пристојност изволели пљунути — и патријарх је сахрањен; последњу грудву је хитнуо на патријарха неки Јашин ишпан.

На даћи је још госте прогњао неки новосадски члан гњаваторског удружења, иначе цуцулистама инштапирани господић човек. Класичну ту гњаважу, за коју се збиља може рећи да је прави „Ашенташ на мозак“, донео је лист за гњаважу: „Хатаркер“.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Слава патријарху Георгију Бранковићу и мир пепелу у радикалским главешенама, и Бог да им прости памет и овогодишњу бербу кукуруза!

Вести из места и са стране.

Страјк. Бечкеречки берберски помоћници ступили су у страјк. Капелан Мушицки чим је за тај страјк дочуо, одмах је отишао у Бечкерек да проведе лето.

Двобој. Између Јанка Перића уредника »Браника« и израиљског кракелера Јожике Мајера, није дошло до двобоја. Перић није смео да изађе на двобој за то, што је Мајер оног дана, када је двобој требао бити, најео се и опет шолета, (пасуљске чорбе), те је било бојати се последице, у толико пре, што наше новосадске вешерке страјкују.

Почињу краће. Крњи саборски одбор, и ако владају »псећији дани« — отпочео је краће да врши. Пишпек Габор је сам себи одобрио, под својим председништвом, мало трошка „на обрачун“ Јакову. До душе, то су чисти рачуни — а хоће ли каса бити чиста, идемо да видимо.

Нога. Сава клеветуша Шуца, добио је од радикалног средишњег одбора, диплому »Ногу I реда«. Клуб је решио, да га не извести, јер да ће он исту одлику „и сам осетити!“. Што ти је фино друштво, држи се тактике.

Са патријарховог погребца.

Приликом смрти патријархове, није новосадска радикалска црквена општина истакла црне заставе, чак ни на срп. школама. Вођа радикала се правда, да они немају друге осим једне офуцане »Заставе« на којој пише: Eljen Grof Teleki. Председник опет вели да је он кратковид а и иначе »фарбен блинт« те лично у ствари барјак није могао ништа учинити. Он се вели и иначе у ништа не меша. — Бајати, биће ипак да се у „нешто“ меша.

При попису патријархове заоставштине у Даљем, комисија није знала како ће да узме у инвентар неке судове и есцајг — јер нису знали да ли су од сребра или цинка. — Боже мој, па што се нису обратили на стручњака Бенина, кад им је под носом био.

»Застава« вели да је свега 50 попова било на погребу патријарховом. — Чудо да је у сво-

јој заслепљености за Даљем — и толико видела.

»Застава«, крајцаруша, одмах је рекла да је сандук кратак за патријарха. — Лако је било »Застави« погодити кад она има стручњака.

Него, неки држе да је Јаков ипак требао последњу грудву хитнути патријарху на гроб. Јаков се међу тим правда: »Хо, људи зар није доста било за живота покојникова. Та не грудве, него камење и читаве стене сам сваљивао на њега!«

При патријарховом погребу су учествовали и многи кесароши. Новосадско кесарошко друштво »Крад« — није било званично заступљено.

Једна радикалкиња, која је видела остале владике да чинодјејствују, зачудила се како да Пишпек Габора не чинодјејесује.

— Ју слатка, па зар не видиш, — рече јој једна до ње, — да је Габор у жалости.

— А за ким?

— Па ваљда за патријархом.

Него ако радикали, рећи ће неко на погребу, збиља у место бостана оберу кукуруз — то ће они ипак »своје свиње« — угојити.

Кад су се враћали са погребца срили су поп Мирођију Тошића како на коли жури у Карловце. Један кочијаш му довикну: »Свршено је господине. А све једно, знате како се вели без једног циганина може бити вашара. Он се задржао био на текијама. Читао му хаџи-кураан Св. Јаков.

Из касарне.

Лајтнант: Име?

Бака: Јаков Леви.

Лајтнант: Компанија?

Бака: Јест, молим покорно, Леви и компанија?

ОТВОРЕНО ПИСМО ЈОТИ II.

»...Борио сам се фанатички... па сам остао на улици и ако је луцков, Резанац, изабрат за посланика. Ја се праштам од вас г. Сомићу, и бираћу се у свом срезу на своју песницу — коју вам за сада само показујем!«

Др. Чивић,

набављач историјских манастирских докумената за Србе и Румуне.

РАДОЗНАЛОСТ.

Милан Грозни после смрти Германа патријарха радо је певао песму: »Сећаш ли се оног сата«, а волели би знати коју песму радо пева отац Макарије, после смрти патријарха Бранковића!?

Епиграми.

(Пашкићу).

Ти у бању идеш
скоро лето свако,
Ал' се отуд враћаш
прљав исто тако.

Шмуциговој породици

(чије су ствари 12. о. м. на лицитацији продате).

Ко високо диже нос,
Тај ће скоро ићи бос.

Др. Сос,

који је бајаги требао откупити ствари.

Штампарске погрешке

приметио их: Јулије.

Наш комшија Ђура, спремио је за своје госте десет литара рафије.

*

...Од историјског је значаја сна чорба, коју су наши војници водили са урођеницима.

*

... Данас нам је наша четка писала, да сутра стиже брзим возом.

*

Конференција светског сира у Хагу, још једнако траје...

*

Г. г. коњовође јављају се на благајни, или приређивачима.

*

Главни уредник: Јаша Томић! а треба Сомић. (Види »Заставу«).

Модерни преводи.

Corpus delicti = корпа са деликатесима.

Јулије.

Првенац.

Оженио се Чивут којем се догодила мала непријатност. После шест месеци роди му жена наследника. Чива сав утучен због тога оде рабинеру да се по тужби и уједно разведе.

Рабиџер, (који је био на жениној страни), утеши га с речима:

— Па ти немаш разлога за развод, зашт' прво дете никад се не може знати кад ће на свет доћи, а друго, — е, оно већ може да издржи девет месеци!

Одговори уредништва.

Једном адвокату у месту.

Велите кад је дошао послужитељ с признаницом да платите, да вам није требао „то чудо ни доносити“. Боже мој ала сте ви осетљиви кад треба да се плати српски лист ма и једаред, — а знам неке адвокате, који су се наплаћивали и по дваред. Али утешите се ако вас у скорим не снађе какво ваше рођено чудо, да по нашем можете мирно спавати. До виђења с вашим чудом!

Kovács, ujságárusító, Páncsova.

Досада сте увек писали да Вам се шаље по 40 бројева нашег листа, које сте ви редовно elfogadовали, а сад кад смо вам поелали прво писмо са нашом фирмом, у ком вас учтиво молимо за обрачун враћено нам је писмо са «Nem fogadja ell». Е нека бели, притегнећемо вас мало преко суда криминално за проневеру робе, коју сте тражили у комисију — па ћемо видети док вам се достави онај плави позив на мулатшаг — хоћете ли онда казати: nem fogadom ell!

Raoul. Примио сам поздравље. Хвала на обећању и што сте одржали реч. Пословица је погодила. Изволите наставити. Ја вам нећу сметати.

Молимо да нам пошаљете претплату на прикљученој новчаној упутници.

Није штампарска погрешка.

Наша аутономна тшлад — раде.
(„Застава“ бр. 171.)

600.**(НИЈЕ ЗА ЖЕНСКЕ).**

Овим бројем отварамо претплату на **П. четврт**, која стаје свега К 2.—, а до краја године К 4.—.

Ми смо се трудили те доносили лепо израђене карикатурне слике, које су некада и бојама излазиле а чија клишета нас за сваки број стају око 50 Круна, да и не спомињемо наплату вештих цртача, штампу, поштарину, експедицију и друге трошкове. Осим оних, који нам досада послаше претплату — на чему им велика хвала — има их око 600, који примају лист, а никако не шаљу претплату. Па да каже човек: сиромашни су, немају од куда, па ни по јада, али су то већином добро ситуирани људи. А имамо и таквих свесних, родољуба — и „једномишљеника“ — који су досада 5 бројева цабе читали, па тек 6. број се сетили да врате (у место плате) и ако смо ми одмах у почетку у 2 до 3 броја молили, да нам они, који не мисле лист држати, лист врате.

Али наравно — ништа ново у нас! Нисмо ми ни први ни последњи. Наша «сиротиња» мисли: то тако треба.

Па на част им, којима је стало до тога, да и од сиромашне српске књижевности, која је иначе избеглила очи од глади — заједу. Или се можда уздају у оно радикалско „**платио је то патријарх!**“ Колико смо ми од патријарха или икога другог ма и само једну потуру за наш лист примили толико нама Бог с нашом децом здравља дао, или толико живели ти «народни» лажови!

Нами је покојни патријарх послао свега К 4.— словом четири Круне као претплату а право је да је био претплатник „Стармладог“ кад је био претплатник чак и «Заставин», с том разликом, да је покојник лист свуда за целу годину у напред плаћао — а нама је платио за пола године К 4.—.

Да је наш уредник живео од листа, одавно би лист престао, него је он, запослен другим радом, који га храни, а уређиваче листа је споредно занимање, на које је досада уложио сву своју сиротињу — зарада је досада, пар стотина круна *штеше*, а заједу ли му и осталих 600 *послеплатника* — онда смо квит! И нека уређује лист онај господин, што се баш сад успалио, кад је

наш лист покренут, те пише неке „уштипке“ или да нам конкурира, те докаже, да је наш лист излишан за то, шт) он замењује шалив лист, — или је сад баш спопао га свраб кад се наш лист бори за опстанак. П видиће те, ако ми престајемо лист издавати, и дотични ће шаливчини престати шалити се.

Еле од воље им — као Шокцу пост!

Ако другима није стало, до нашег листа, који их врло јефтино стаје: моја рођена у мутно бачена пара, и 6 бројева фрај читање а нама баш није стало до тога да и даље, ем муле се дан и ноћ мучимо — ем и даље доплаћујемо.

Нека реше ониџ 600 послеплатника.

Уредништво и администрација
„СТАРМЛАДОГ“.

Награда.

Уредништво «Стармладог» расписује 1000 круна награде (из патријарховог фонда) — ко пронађе у Новом Саду живог човека којег нису новосадске бициклисте или аутомобил бар два пут — три пут прегазили. Понуде се шаљу на нашу полицију.

О АУТОМОБИЛУ.

А: Како сте задовољни са вашим аутомобилом.

Б: Дивно. Код сваке гостионице застане. А кад кога прегази јури даље као да није ништа ни било.

*

Шта је аутомобил? Поправљена ваздушна лађа. Јер докле на ваздушној лађи није досада пошло за руком да се може летети куда се хоће, аутомобилом се може свуда летети.

ОН ТАКО МОРА.

Како је уображен тај наш капелан, по цели дан јури на фијакеру.

— О, извин'те, он то не чини из уображења, већ из нужде!

— Шта рече, из нужде?

— Па кад би ишао пешице, сваки час би се срео са повериоцима.

Овојовдан сглазак е престола корејанског цара.

„Стармлади“ излази сваког 1-ог и 16-ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог“ у Нови Сад (Ujvidék), Хаџић-Светићева улица број. 6.

УРЕЂУЈЕ: СТАРМЛАДИ.

Одговорни уредник: Петар Крстоношић.

Власник и издавалац: М. Крстоношић.

Штампарија д. д. Браника, Н. Сад.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА